

Målsättning för Bussen 1924

- **Du välkomnar besökare som en Östersundsbo 1924!**
- **Du ger service och visar till rätta utifrån din rollkaraktär**
Med fantasi och glimten i ögat rör du dig i tid och rum och kan informera om dagliga aktiviteter på Jamtli både vid uppehåll på staden och utanför museets huvudentré. Du skall känna till såväl cykelturer på 40-talet som Historiska vandringar i 70-talet, Barn för en dag, Fem myror show etc.
Du har info. material och kartor att dela ut.
- **Du transporterar besökarna och berättar om den begynnande bilismen, din buss, 20-talets Östersund med bl a nya stadsdelar och högre boendestandard, stort kasernområde för infanteriet och etablering av en flygflottilj.**

Transport av besökare, stå för service till besökarna

Kollektivtrafik till lands, är ett nytt sätt att färdas på. Ångbåtstrafiken är ju fortfarande igång med ett 20-tal båtar på Storsjön. Men bussar är inte så vanliga ännu. Tack vare en innovativ entreprenör som köper upp gamla ambulanser från Europa, kan Karl Evert Bohman starta upp sin verksamhet med X bussar. Trafiken rullar mellan

Genom vilket bemötande kan du få besökarna som kommer att förstå vilken tid de befinner sig i? Hur ser du på ditt yrke? Hur presenterar du dig och ditt fordon? Visst är det en fantastisk möjlighet att färdas i automobil – och i dessa svindlande hastigheter...

Teknikhistoria

Uppfinningsrikedomen var stor inom pionjärtrafiken. Många olika lösningar fanns på hur man löste inköpen, byggde om chassin och startade upp sin verksamhet. Ett problem man funderade länge på var hur man skulle få till bra värme i bussarna, och även här fanns många olika lösningar. Antingen med hjälp av avgasröret som drogs ett extra varv och in genom golvet i bussen, till att man använde element med vattenburen värme som värmdes av motorn. Även ventilationen sommartid var en utmaning. **Vad berättar du om bussen och dess teknik?**

(Körkort)

Kungl. Maj:ts förordning om motorfordon 15.6 1923" (SFS 1923:281) trädde i kraft 1.1 1924.

Om automobilförare.

§ 13. Automobil må föras allenast av den som därtill innehar gällande tillstånd (*körkort*). Utan hinder av vad sålunda stadgas må den, som utbildar sig till förare (*elev*), äga företaga övningskörning å plats och under villkor, som av polismyndigheten i orten bestämmas. Vid dylik övningskörning skall eleven vid förarplatsen åtföljas av lärare, som i § 14 mom. 1 avses; och anses under körningen läraren såsom förare av automobilen.

§ 14. *Mom. 1.* Utbildning av elev skall äga rum genom lärare, som innehar gällande körkort för automobil och besitter vana och skicklighet vid körning med sådant fordon (...).

Hur gick det till när du tog körkort? Varför vill du vara busschaufför?

Östersund på 20-talet

Östersund växer och förändras med nya stadsdelar; Karlslund, Söder, Hornsberg, Marielund. Funktionalismens genombrott förändrar stadsplanetänkandet radikalt och istället för slutna kvarter eftersträvas nu öppenhet, klarhet och ljus.

Industrin har fått ett uppsving efter krigsåren och den ekonomiskt svåra perioden därefter.

1920-21 var speciellt svår med en djup depression som följd.

Medelfamiljen består av arbetande man och hemmavarande hustru med tre barn, boendes i ett, möjligen två rum & kök på omkring 35-45 m². Familjen har elektricitet och kallt vatten indraget men begagnar ännu utedasset när behoven gör sig gällande. **Vad bor du själv? Hur ser levnadsförhållandena ut i din familj – och i staden generellt?**

Militärstaden växer med flygflottilj och helt nytt kasernområde för infanterister

Frösön och Frösö läger har gamla traditioner som läger- och övningsplats för soldater. Där etablerade sig den 4:e flygkåren *Jämtlands flygflottilj*, F4, 1926 då Östersund som var en expanderande stad skulle få det nyaste av vapenslag.

Från Frösö läger flyttade infanteriets verksamhet 1910 in till staden och det nybyggda kasernområde som senare kom att kallas I 5. Från början benämnt I 23, blev regementet år 1928 I 5. Mottot löd: *För Sveriges ära, för Sveriges makt, över berg, över dal, skallar Jämtlands jakt.*

(Turism)

Turistströmmen till länet startade i och med att järnvägen var färdig till Storlien 1882. De som kom först kom sommartid för att andas frisk luft, och kallades för luftgäster. Just Åredalen var känt för sin höga klara luft. Ristafallet och Tännforsen var tidiga turistmål. De tidiga turisterna bodde inneboende hos de småbönder som drygade ut inkomster genom att hyra ut boende, och vissa öppnade upp pensionat sommartid. Redan 1910 invigdes bergbanan och Åre påbörjade utvecklingen även som vintersportort med skid- och kälkåkning.

Bussturer från Östersund gick även upp till Åre redan 1929, även om tåget lockade de flesta passagerarna. Priset för en resa fram och tillbaka till Åre, inklusive frukost och middag på Grand Hotell var 14 kr. Då besöktes bl. a Tännforsen och Karolinermonumentet i Duved.